

М.М. Омеляненко, к.вет.н., доцент

С.Є. Гаркуша, к.вет.н., доцент

А.С. Старенька, студентка

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Одна з форм гнійного ендометриту - піометра у кішки. Це небезпечне для життя стан, що вимагає втручання ветеринара в найкоротші терміни. Раніше вважалось, що піометра частіше виникає у літніх кішок, проте останні дослідження спростовують цю думку. Хворіють всі – і ті що народжували, і молоді тварини. Наведені результати гістологічних змін в яєчниках при піометрі у кішок. Робота виконана в ветеринарних клініках міста Києва та на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Ключові слова: піометра, кішки, гістологічні дослідження, матки, яєчники.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Поширена думка про виняткову, легендарну живучість кішки, її стійку здатність протистояти хворобам [1]. На жаль, навіть багато власників цих милих створіньдотримуються думки, що якщо буде потреба кішка сама себе вилікує [4]. Подібні твердження, м'яко кажучи, не відповідають дійсності. Стійкість кішки проявляється, насамперед, у тому, що вона тривалий час може приховувати недугу, як говориться, тримається до останнього [2]. Несвоєчасне виявлення ознак захворювання і запізніле надання допомоги тварині в багатьох випадках закінчується смертю тварини.

За даними комп'ютерного обліку і статистичної звітності декількох ветеринарних клінік в м. Києві, значний відсоток звернень це кішки хворі на піометру. Ця хвороба дуже часто вимагає термінового оперативного втручання, а саме видалення матки разом з яєчниками (оваріогістероектомії) [5, 6].

Постановка завдання. Діагностика захворювання досить опрацьована, і в клінічній практиці не виникає труднощів, особливо у важких випадках. Ранні стадії захворювання перебігають приховано і їх діагностика ще достатньо не розроблена. Обмежені також повідомлення про гістологічну структуру окремих частин матки і яйцепроводів за різного функціонального стану кішок. Було поставлене завдання вивчити гістологічні зміни в яєчниках кішок хворих на піометру.

Матеріали і методи досліджень. Видалені матки разом з яєчниками при оперативному лікуванні 3 кішок [6], хворих на піометру, були доставлені на кафедру патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України для проведення гістологічних досліджень.

Відібрані тканини яєчників фіксували у 10%-вому водному нейтральному розчині формаліну за прописом Ліллі. Після фіксації шматочки промивали водопровідною водою та проводили зневоднення у серії спиртів зростаючої міц-

ності, витримуючи в кожній порції по 24 год., і заливали у парафін. З одержаних блоків виготовляли зрізи, які фарбували гематоксиліном Караці та еозином. Гістопрепарати вивчали під мікроскопом Біолам Р 12 [3].

Результати власних досліджень. У всіх випадках при патологоанатомічному дослідженні маток з яєчниками виявляли кісту одного або декількох фолікулів, а також кістозне переродження яєчників з кістами жовтих тіл.

Дистрофічні зміни в ендометрії та дисфункція яєчників, викликана кістозним переродженням фолікулів і жовтих тіл, обумовили розвиток гормональної гіпертрофії ендометрію. Порожнини неправдивих кіст – переважно порожні або заповнені епітеліальним детритом і лише окремі – рідиною.

Жовте тіло оточувала сполучнотканинна капсула. Строма тіла мала лютеїнові клітини з полігональними ядрами та була густо каналізована лімфатичними щілинами (рис. 1).

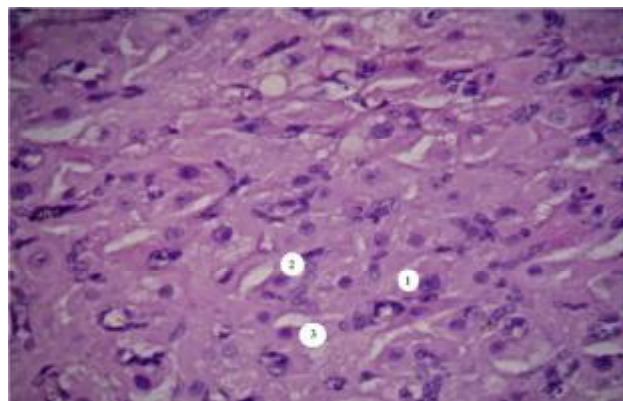

Рис. 1. Строма жовтого тіла: 1 – лютеїнові клітини; 2 – ядра лютеїнових клітин; 3 – лімфатичні щілини. Гематоксилін та еозин. х 100.

Жовті тіла мали різну величину, інколи займали майже всю кору, в якій фолікулів було мало.

Окремі ділянки білкової оболонки яєчників були оголені від покривного епітелію, а поверхневі фолікули, переважно первинні, знаходились на різних стадіях атрезії з наявною в них яйцеклітиною і без неї (рис. 1-4).

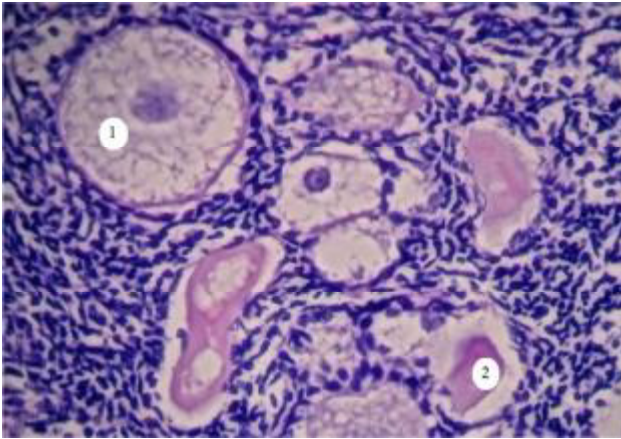

Рис. 2. Фрагмент кори яєчника з атрезією фолікулів: 1 – фолікул з яйцеклітиною; 2 – фолікул без яйцеклітини. Гематоксилін та еозин. х 100

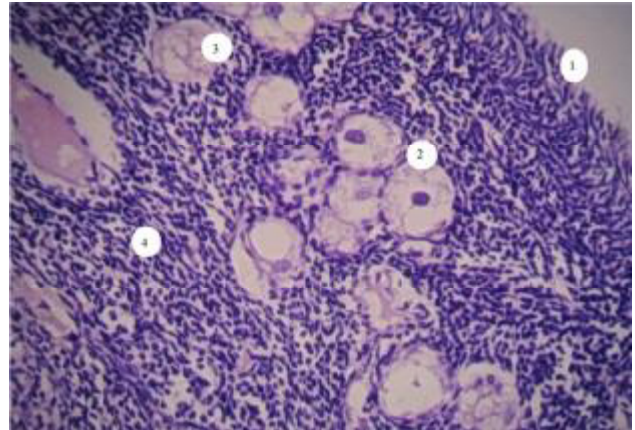

Рис. 3. Фрагмент кори яєчника: 1 – поверхня; 2 – фолікули первинні; 3 – атрезія фолікула; 4 – строма. Гематоксилін та еозин. х 100

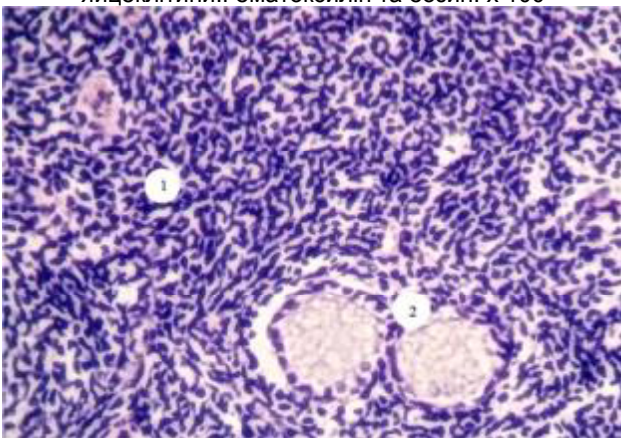

Рис. 4. Фрагмент глибокого шару кори яєчника: 1 – гіперплазія та клітинна інфільтрація строми; 2 – атрезія фолікула. Гематоксилін та еозин. х 400

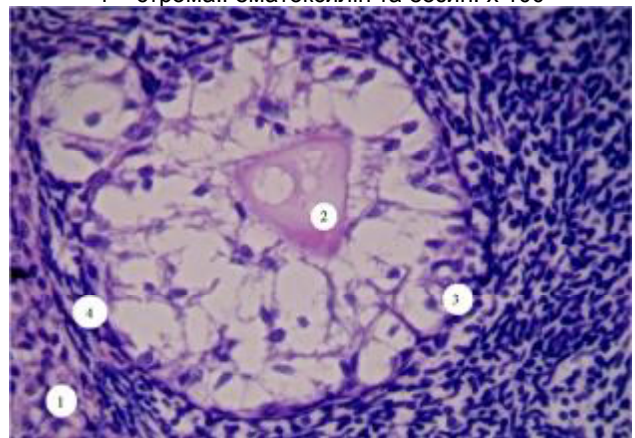

Рис. 5. Атрезія фолікула: 1 — тека; 2 — яйцеклітина, оточена фолікулярною рідиною; 3 - ядра фолікулярного епітелію; 4 - залишки цитоплазми фолікулярних клітин. Гематоксилін та еозин. х 400

Фолікули глибокого шару кори яєчників теж були в стадії атрезії (рис. 2), а строма навколо них – густо інфільтрована клітинними елементами.

Атрезія супроводжувалась відшаруванням і дистрофією фолікулярного епітелію, розсмоктуванням яйцеклітини (рис. 5) та утворенням порожнини, заповненої фолікулярною рідиною.

Одночасно в окремих ділянках кори яєчників знаходились повноцінні третинні фолікули, в яких розвивалась яйцеклітина з утворенням пристінного яйценосного горбика, оточеного фолікулярними клітинами.

Висновки та перспективи подальших

досліджень. При проведенні гістологічних досліджень яєчників кішок хворих на піометру було встановлено:

1. Строма жовтого тіла мала лютеїнові клітини з полігональними ядрами та була густо каналізована лімфатичними щілинами;
2. Фолікули глибокого шару кори яєчників в стадії атрезії;
3. Атрезія супроводжувалась відшаруванням і дистрофією фолікулярного епітелію та розсмоктуванням яйцеклітини.

В подальшому планується провести гістохімічне дослідження яєчників кішок хворих на піометру.

Список використаної літератури:

1. Белов А.Д. Болезни собак и кошек / Белов А.Д., Данилов Е.П., Дукур И.И. – М.: Колос, 1995. – 386 с.
2. Братюха С. Болезни ваших питомцев. /Братюха С., Нагорный И., Ревенко И. – К.: Альтер-прес, 1995. – 335 с.
3. Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфологічних методів дослідження у нормі та при патології / Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кононський О.І. – Ж.: Полісся, 2005. – 275 с.
4. Дюльгер, Г.П. Основные гинекологические заболевания кошек / Г.П. Дюльгер // Ветеринария

домашних животных. – 2005. – № 6. – С. 33-35.

5. Епанчинцева О.С. Клиника и патоморфологические изменения в половых органах кошки при пиометрите / О.С. Епанчинцева, В.А. Шестаков // Материалы международной научной конференции, посвященной 125-летию академии. Казань, 1998. – С. 28.

6. Паршин А.А. Хирургические операции у собак и кошек / Паршин А.А., Соболев В.А., Созинов В.А. – М.: ООО "Аквариум-Принт", 2005. – 232 с.

Омелянко Н.Н., Гаркуша С.Е., Старэнька А.С. Гистологические изменения в яичниках кошек больных пиометрой

Одна из форм гнойного эндометрита – пиометра у кошки. Это опасное для жизни состояние, требующее вмешательства ветеринара в кратчайшие сроки. Ранее считалось, что пиометра чаще возникает у нерожавших пожилых кошек, однако последние исследования опровергают это мнение. Болеют все – и рожавшие, и молодые питомцы. Представлены результаты гистологических изменений в яичниках при пиометре у кошек. Работа выполнена в ветеринарных клиниках города Киева и на кафедре патологической анатомии Национального университета биоресурсов и природопользования Украины.

Ключевые слова: пиометра, кошки, гистологические исследования, матки, яичники.

Omelyanenko N.N., Garkusha S.E., Starenka A.S. Histological changes in the ovaries cats patients pyometra

One form of purulent endometritis - pyometra in a cat. This life-threatening condition requiring the intervention of a veterinarian as soon as possible. Previously it was thought that pyometra is more common in older cats nulliparous, but recent studies refute this opinion. All ill - and giving birth, and the young pitomitsy The results of the histological changes in the ovaries with pyometra in cats. The work performed in veterinary clinics in Kiev and at the Department of Pathology of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Keywords: pyometra, cats, histological studies, uterus, ovaries.

Дата надходження до редакції: 31.03.2015 р.

Рецензент: д.вет.н., професор Краєвський А.Й.

УДК 619:636.2:612.1:618.6-008.8

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ СУБКЛІНІЧНОГО МАСТИТУ У КОРІВ

Ю.В. Жук, к.вет.н., доцент, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Встановлено, терапевтичну ефективність застосування препарату «Мастилін», на основі наночасток срібла та прополісу, при лікуванні корів, хворих субклінічним маститом. Тривалість лікування корів становило в середньому 3,6 діб. При застосуванні ветеринарного препарату нового покоління «Мастилін» відсутній термін каренції, що є альтернативою використанню антибіотиків при лікуванні маститу.

Ключові слова: корови, субклінічний мастит, Мастилін, наночастки срібла, прополіс

Постановка проблеми у загальному вигляді. В сучасних економічних умовах розвитку молочне скотарства України важливими показниками для господарств є отримання високої молочної продуктивності корів та якості молока. Не дивлячись на це, основною проблемою молочного скотарства була і залишається боротьба з маститом.

За даними Міжнародної молочної асоціації, щорічно клінічною формою маститу хворіє 2 %, а субклінічною формою – до 50 % корів. Економічні збитки від захворювання корів маститом складаються із зниження молочної продуктивності корів, погіршення санітарної якості молока і молочних продуктів, зростання захворювання молодняка, витрат на лікування хворих, передчасного вибраккування корів. Окрім того, мастити створюють небезпеку для здоров'я людей [1, 2, 3].

Аналіз причин захворювання корів маститом свідчить про зниження у них рівня природної резистентності, що негативно впливає на фізіологічний стан корів і сприяє схильності тварин до захворювання [11].

Збудниками маститів у корів є переважно антибіотикорезистентна мікрофлора. Тому використання для лікування корів хворих на мастит антибіотиків не завжди дає позитивні результати [10]. Внаслідок цього подовжується термін лікування тварин, захворювання переходить у хронічну форму. Залишкова кількість антибіотиків виділяється з молоком впродовж 2-5 діб [8].

Не дивлячись на те, що проблема маститу корів в Україні досліджується досить широко, але все ж таки багато аспектів у патогенезі лактаційних маститів корів залишились не з'ясованими. Недостатнє обґрунтування патогенезу захворю-